

**ВСТУПНЕ СЛОВО
ПЕРШОГО ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА УКРАЇНИ
СТЕПАНА КУБІВА**

СТОЛІТТЯ СВОБОДИ Й НЕЗЛАМНОСТІ

С. КУБІВ
Перший віце-прем'єр-міністр України

Цього року ми відзначаємо століття Української національної революції 1917–1921 рр. У ті важкі часи український народ, об'єднавшись довкола ідеї національного визволення, проявив волю, героїзм і жертвність у боротьбі за державність і свободу. Українці вперше за майже трьохсотлітню історію використали шанс реалізуватись як державна нація.

17 березня 1917 р. було створено Українську Центральну Раду — рушій революційних національно-демократичних змін в Україні. Попри відчутні автономістські переконання, демонструючи високий рівень демократичних цінностей та свобод, українці прямували до відновлення своєї державності. На жаль, поступовий розвиток подій був перерваний військовою агресією більшовицької Росії. На захист щойно проголошеної незалежної Української Народної Республіки (далі — УНР) стали найсвідоміші українці — молодь. Подвиг Героїв Крут назавжди увійде в історію як символ мужності та самопожертви борців за волю України.

У той час українське питання було в епіцентрі міжнародної політики. Але дуже швидко стало очевидним, що геополітичні плани світових країн не передбачали появу сильної демократичної української держави. Гетьман П. Скоропадський спробував збалансувати між внутрішніми і зовнішніми обставинами. Під його егідою було розгорнуто активну міжнародну діяльність та забезпечено розвиток війська, освіти і науки. Водночас Україну поступово охоплювала глибока суспільно-політична криза, яка загрожувала ідеї української незалежності.

Продовжуючи національні демократичні ініціативи, відновлена Директорією УНР опинилася у критичній ситуації. Українці перебували у стані постійної оборонної війни з декількома ворогами одночасно. Ще три роки вони героїчно боролися і захищали національну державність, але зазнали поразки. Однак український народ назавжди усвідомив, що його споконвічна мрія про власну державу може стати реальністю.

© С. Кубів, 2017

Особливою сторінкою в історії Української революції є Західноукраїнська Народна Республіка. У Галичині, незважаючи на збройне протистояння із польською державою, українці зуміли налагодити дійову систему державного управління та забезпечити належне функціонування головних суспільних інститутів. Невдовзі об'єднані українські сили могли гарантувати успіх загальної визвольної боротьби, однак украї несприятливі геополітичні обставини прирекли наші державницькі сподівання на невдачу.

На окрему увагу заслуговують й інші важливі аспекти революційних подій. Насамперед це масовий повстанський рух, символом якого є Холодноярська республіка. Це участь війська у державотворчих процесах. Це діяльність української політичної еміграції та діаспори, які завжди підтримували ідею відновлення української державності та є надійною опорою для України й нині. І звичайно ж, це видатні постаті Української революції — безпосередні учасники процесу державотворення.

Сьогодні, оцінюючи події сторічної давності, ми простежуємо тяглість українських державотворчих і визвольних традицій. Спадкоємність сучасної української державності передовсім постає через державну символіку і національну валюту, які ми перейняли від УНР.

Безперечно, найбільшим здобутком Української національної революції є проголошення Соборності українських земель. 22 січня 1919 р. увічнилось як визначальний момент у роз-

витку українського державотворення і всієї національної історії, як безальтернативний приклад єдності українського народу. Відтоді Україна стала самостійною, Соборною державою, якою є і сьогодні.

Українські визвольні змагання 1917–1921 рр. мали колосальний вплив на формування української нації і боротьбу українського народу за національну гідність та державну незалежність у ХХ ст. Мільйони борців за волю України продовжували традицію визвольних змагань.

Трагічними наслідками самовідданої боротьби українців за свободу, нелюдською помстою за неї були масовий більшовицький терор і репресії 1917–1991 рр., апогеєм яких став геноцид — Голодомор 1932–1933 рр. Вбиваючи — з ненависті і страху — десятки мільйонів наших співвітчизників, комуністичні злочинці намагалися знищити в нас прагнення до незалежності і не допустити перемоги українського визвольного руху. Але прагнення до волі і свободи в українців є сильнішим навіть за смерть.

Героїзм та жертовність борців за волю України сьогодні також допомагають нам в обороні державної самостійності та демократії. У багатьох геополітичних аспектах ми є свідками повторення ситуацій сторічної давності. Вкотре українцям доводиться боротися за свою державність на різних фронтах, однак тепер на нашому боці омий кров'ю героїв неоціненний досвід минулих поколінь і підтримка міжнародних партнерів.